

Vestland fylkeskommune
v/ Linda Farestvedt

Bergen 23.10.2020

Søknad om driftsmidler til Senter mot incest og seksuelle overgrep i Hordaland (SMISO Hordaland) for 2021

SMISO Hordaland søker med dette Vestland fylkeskommune om driftsmidler for 2021 pålydende kr 225 000,-. Dette med bakgrunn i økt undervisning i fylket, og flere unge fra hele fylket som tar kontakt for å bearbeide opplevelser etter seksuelle overgrep. Helsefremmende folkehelsearbeid og forebyggende undervisning i forhold til seksuelle overgrep, blir stadig mer aktuelt. Tema har også et stort fokus i nasjonale planer om vold og overgrep i nære relasjoner.

SMISO Hordaland takker Hordaland fylkeskommune for tildelte midler for 2020 på kr. 220 000,- . Vi vil også takke for et positivt og oppklarende Skype møte med Vestland Fylkeskommune 21 oktober i år.

Smiso Hordaland har et stort ønske om et forpliktende samarbeid med Fylkeskommunen. Vi håper å kunne utarbeide en samarbeidsavtale over 2 eller 4 år mellom Vestland fylkeskommune og Smiso Hordaland. I en avtale vil det kunne presiseres tilbud til brukere av senteret, ønsket omfang på undervisning til videregående skole og ellers undervisning og forebyggende arbeid ut til ulike idrettslag og særforbund i fylket. Videre vil det for SMISO Hordaland som stiftelse, bety en større forutsigbarhet i henhold til driftsmidler og en tydeligere prioritering av ressurser. Vi mener at en samarbeidsavtale vil være særdeles viktig for SMISO Hordaland og for SMISO Sogn & Fjordane når det nå er to sentre i samme fylke. I dag har SMISO Hordaland 2 årige samarbeidsavtaler med de fleste kommunene i tidligere Hordaland, mens Bergen kommune som vertskommune har en avtale over 4 år. Helse Vest og BUFdir gir oss årlig driftsstøtte.

SMISO Hordaland sitt formål og virkefelt

Senteret skal gi hjelp til selvhjelp – gi støtte, veiledning og hjelp til barn, ungdom og voksne som har vært utsatt for incest eller andre seksuelle overgrep, samt hjelp til deres pårørende. Senteret er et lavterskeltilbud uten krav til journalføring eller krav om henvisning fra andre instanser. Senterets tilbud er gratis.

Senteret skal samarbeide med offentlige hjelpeapparat og andre aktører som arbeider med overgrepssproblematikk. Senteret skal gi veiledning, råd og hjelp til private og offentlige nettverk.

Senteret skal kjempe mot og forebygge seksuelle overgrep ved å synliggjøre og motarbeide forhold i samfunnet som legitimerer, underbygger og opprettholder overgrep.

Senteret skal arbeide for å spre kunnskap om seksuelle overgrep og belyse overgrepssutsatte sin situasjon ved informasjon og kunnskapsformidling.

Senteret skal i sitt arbeid være partipolitisk nøytrale og ikke være tilknyttet bestemte politiske organisasjoner eller trossamfunn.

For mer informasjon se www.smiso-hordaland.no

SMISO Hordalands kjerneverdier : RESPEKT, KUNNSKAP, SELVHJELP

Felles nasjonal visjon : Ingen skal bli utsatt for seksuelle overgrep

SMISO Hordaland

SMISO Hordaland er en privat stiftelse som drives med offentlige midler. Det søkes om driftsmidler hvert år fra BUFdir, Helse Vest, Fylkeskommunen og alle kommuner i Hordaland. Bergen kommune er stiftelsens vertskommune, og har et spesielt ansvar opp mot BUFdir. SMISO Hordaland er medlem av VIRKE og har tariffavtale gjeldende for Helse- og sosial.

SMISO Hordaland er et av 23 lignende sentre i Norge og senteret er medlem av paraplyorganisasjonen FMSO (Felleskap mot seksuelle overgrep). Stiftelsen er organisert med et senter i Bergen, en filial på Stord og en filial i Hardanger. På begge filialer er vi tilstede 1 dag annenhver uke. Filialene er opprettet for at brukere i Hordaland lettere skal nyttiggjøre seg SMISO Hordalands tilbud, og fordi det er ønskelig med et bredere samarbeid med offentlig hjelpeapparat i hele fylket.

Senteret har totalt 22 ansatte (inkludert flere vikarer) fordelt på totalt 15,5 årsverk. Ansatte har bred kompetanse med minimum bachelorgrad og relevant arbeidserfaring og videreutdanning. Ansatte på Smiso Hordaland har spisskompetanse innen seksuelle overgrep og bearbeiding av traumer.

Smiso Hordaland sitt tilbud til brukere, elever, studenter og fagpersoner

Samtale med faglig veileder - dette er det tilbudet de aller fleste brukere av senteret benytter seg av. Alle brukere har en kontaktperson på senteret. Antall samtaler og

tilknytning til senteret varierer, alt etter den enkeltes behov og senterets ressurser. SMISO Hordaland er et supplement til offentlig hjelpeapparat. Til tross for Covid - 19 problematikken har samtaler med brukerne blitt opprettholdt i 2020.

Grupper - senteret tilbyr ulike grupper og kurs. Her kan nevnes selvhjelpsgruppe, temagrupper, samtalegrupper, musikkgrupper, kreative grupper og grupper med fokus på kroppslige reaksjoner. Senteret tilbyr også kurs for foresatte og temakvelder.

Mye av dette har dessverre lagt nede i 2020 på grunn av nødvendig smittevern.

Sosialfaglige aktiviteter - senteret tilbyr ulike aktiviteter med fokus på psykisk helse, mestring og selvhjelp.

Forebyggende undervisning - senteret tilbyr forebyggende undervisning om seksualitet og seksuelle overgrep til 6 trinns elever på alle skoler i Bergen, samt til 3 samarbeidskommuner. Her prioriteres kompetanseoverføring til fagpersoner slik at kommunene etter prosjektet er avsluttet kan overta dette undervisningsprogrammet.

Vi tilbyr undervisning til ungdomsskoleelever til våre samarbeidskommuner og vi tilbyr undervisning og dialog med elever på videregående skoler i hele fylket.

Undervisning på høyskoler / universitet - senteret tilbyr undervisning til studenter på medisinstudiet, psykologi, sosionom, jordmødre, helsesykepleiere og til pedagoger. Smiso Hordaland tar også imot studenter i praksis.

Undervisning til fagpersoner - senteret tilbyr kompetanseheving til fagpersoner i hele fylket som står i vanskelige overgrepssaker eller som vil lære mer om signaler som overgrepsutsatte barn kan sende ut, eller om hvordan snakke med barn om kropp og grenser.

“Trygg på trening” - Senteret har i samarbeid med Hordaland Idrettskrets og Redd Barna utarbeidet et foredrag om grenser, seksualitet og overgrep. Det er en ansatt på Smiso Hordaland som holder foredrag for idrettslag og som reiser rundt i fylket sammen med prosjektleder fra Hordaland Idrettskrets. Her ser vi at etterspørselen øker, flere idrettslag melder interesse for foredraget.

Mye av planlagt undervisning har vært gjennomført i 2020 til tross for smitte situasjonen i Norge. Spesielt har undervisning til barneskolene vært prioritert.

Smiso Hordaland har laget to animasjonsfilmer, “Seksualitet” og “Hemmeligheten” som begge er tilgjengelig på Youtube. Begge filmene brukes aktivt i undervisning.

Særskilt om SMISO Hordaland sitt undervisningsarbeid for elever i videregående skoler

Som nevnt innledningsvis opplever SMISO Hordaland økt pågang fra videregående

skoler etter en oppfordring fra Hordaland fylkeskommune som har sendt brev til rektorene med anbefaling om undervisning. Det meldes tilbake til senteret fra de skoler vi har vært på at de er svært tilfredse med opplegget og at de ønsker årlige besøk.

Undervisning til elever på videregående skoler har fokus på normal seksuell utvikling, incest, seksuelle overgrep blant venner og overfallsvoldtekter. Vi har et spesielt fokus på overgrep på nett og har et godt samarbeid med politi. Egne grenser, gruppepress, medias påvirkning, fest og alkohol er tema som berøres. Mestring og bearbeiding, samt informasjon om SMISO Hordaland og offentlig hjelpeapparat hvor den enkelte kan få hjelp, er en del av undervisningen. Undervisningen er tilrettelagt målgruppen, og blir kontinuerlig oppdatert i forhold til ny forskning. Det brukes film og media innslag for treffe ungdommen best mulig.

Begrunnelse for vår søknad til Hordaland Fylkeskommune

Vi vurderer informasjon og undervisning til elever i videregående skoler til å være en viktig del av forebyggende arbeid mot vold i nære relasjoner og seksuelle overgrep. Mange ungdommer har liten voksenkontakt der temaet seksualitet tas opp. Smiso Hordaland opplevde på tidligere møte med Hordaland Fylkeskommune at dette er tema som fylkeskommunen vil prioriterer til sine elever.

Ungdomskulturen er i stadig endring, og vi har i Norge i dag et stort fokus på kropp og sex. Blant ungdommer er det ofte mye uklarhet rundt seksualitet og makt. Noen ganger kan dette gå utover de svakeste i ungdomsmiljøene, som har vanskelig for å sette grenser.

Hjelp til selvhjelp er en bærende ideologi i forhold til tilbud fra SMISO Hordaland. Undersøkelse fra Nasjonalt Ressurssenter mot seksuelle overgrep viser at 30 - 50 % av alle overgrep blir begått av barn/ungdom som forgriper seg på andre barn/ungdommer. Elever på ulike klassetrinn blir derfor en viktig målgruppe.

I stiftelsens vedtekter og i oppdragsdokument fra BUFdir.10/2020 er det fremhevet at stiftelsen skal arbeide forebyggende mot seksuelle overgrep i samfunnet.

Smiso Hordaland er av den overbevisning at dersom større bevissthet om seksualitet, grenser, valg, påvirkning og makt vil vi kunne forebygge vold og seksuelle overgrep blant ungdom. Ved å få undervisning og informasjon om seksuelle overgrep vil ungdom som selv har vært utsatt, lettere kunne ta kontakt for bearbeiding av sine problemer. Dette oppleves som et helsefremmende tiltak for å kunne mestre traumereaksjoner, senskader eller andre utfordringer senere i livet.

Våre eldre brukere gir tilbakemelding om at dersom temaet seksuelle overgrep mot barn hadde vært et tema på skolen, kunne mange senvirkninger vært unngått.

Seksuelle overgrep oppdages ofte først som bakenforliggende årsaker til skolevegring, psykiske problem, rus og andre individuelle og samfunnsmessige utfordringer.

Økonomi og tilskudd

Det beløp Hordaland Fylkeskommune vil forplikte seg til vil utløse inntil fire ganger mer i driftsmidler fra BUFdir. På denne måten vil også Hordaland få ekstra midler fra staten til ungdomsarbeid og helsefremmende arbeid.

Foreløpig budsjett og stillingsbudsjett for 2021 kan ettersendes i desember, dette etter avtale med daglig leder. Budsjettet for 2021 vil være avhengig av tilbakemeldinger om driftsstøtten fra kommuner, Fylkeskommunen og Helse Vest.

Vedlagt årsmelding 2019. Andre vedlegg (eks vedtekter, årsregnskap 2020, retningslinjer 10/2020 fra BUFdir, etiske retningslinjer m.m.) sendes gjerne fortløpende dersom dette er ønskelig eller nødvendig for å vurdere søknaden. .

SMISO Hordaland håper på et positivt svar på søknaden.

NB: Fra uke 47/2020 vil SMISO Hordaland få ny profil og skifte navn til Nok. Bergen. Dere vil i løpet av november få mer informasjon om dette navnebytte.

Med vennlig hilsen,

Grace Ellen Gjuvsland
Daglig leder

smiso

Senter mot incest og seksuelle overgrep
Hordaland

Side 6 av 6